

The Golden Future #16 vraag 1

Leven is een eeuwige incarnatie.

19 mei 1987 PM in het Chuang Tzu auditorium.

Geliefde Osho,

Soms in de lezing word ik plotseling bewust en beseft dat ik niet weet waar ik geweest ben, en toch is de lezing bijna afgelopen. Uw woorden kwamen wel over, maar ik ben er niet zeker van of ik wakker was. Als ik niet bewust ben, slaap ik dan? Zijn dit de enige twee mogelijkheden? Is er een stadium tussenin? Hoe kun je het verschil weten?

Mary Catherine, de vraag die je gesteld hebt is de vraag waarop iedereen het antwoord nodig heeft. De mens is in slaap, maar het is geen gewone slaap. Hij is in slaap met open ogen. Zijn slaap is spiritueel, niet lichamelijk.

Net zoals in de lichamelijke slaap je bewustzijn gevuld is met dromen, is de spirituele slaap gevuld met gedachten, verlangens, gevoelens – duizend en één dingen.

Het is niet dat je onbewust bent in die zin dat je in coma bent, je bent onbewust in de zin dat je bewustzijn bedekt is met te veel stof. Het is precies als bij een spiegel: als hij bedekt is met veel lagen stof, zal hij zijn vermogen tot reflectie verliezen, zal hij de kwaliteit van spiegel zijn verliezen. Maar de spiegel is er; alles wat nodig is dat is de stof verwijderen. Jouw bewustzijn is er – zelfs als je lichamelijk in slaap bent is je bewustzijn er, maar nu meer bedekt dan als je wakker bent.

Je vraagt, “Als ik niet bewust ben, slaap ik dan? Zijn dit de enige twee mogelijkheden? Is er nog een stadium tussen in? Hoe kun je het verschil weten?”

Je bent niet onbewust in de zin van een mens die in coma valt. Je bent niet bewust in de zin zoals een Gautama Boeddha bewust is. Je bent ertussen in. Een dikke laag van gedachten staat je niet toe in het nu te zijn. Vandaar dat terwijl je naar me luistert, je wel luistert maar het luisteren is erg oppervlakkig – want diep van binnen zijn er zoveel gedachten bezig. Je luistert maar het bereikt je niet en als ik stop met praten, realiseer je plotseling dat je wel hebt geluisterd, maar je hebt het niet begrepen. Het is niet tot je doorgedrongen. Het is niet een deel van je wezen geworden. Iets heeft het verhinderd, als een Chinese Muur. Deze gedachten zijn doorzichtig, maar ze zijn dikker dan enige Chinese Muur kan zijn.

Je bent niet in slaap noch wakker, je bent ertussenin – wakker zo ver het je dagelijkse mechanische activiteiten betreft, en in slaap zo ver een helder bewustzijn betreft. Een zuiver bewustzijn, een intense onschuld als een onbewolkt luchtruim is afwezig.

De paus zat met zijn kardinalen papieren en proclamaties te tekenen. De telefoon ging en zijn secretaresse antwoordde. “Uwe heiligheid,” zei hij “Het betreft het berekenen van de abortus wet. Een verslaggever wil graag met u spreken.”

“Stoor me niet,” viel de paus in de rede.

“Maar hij wenst te weten wat u eraan gaat doen.”

“Betaal gewoon,” antwoordde de paus. “Betaal hem snel!”

In welke toestand zou je de paus plaatsen? In slaap of wakker? Hij is er tussenin; hij heeft een woord gehoord maar hij heeft het op zijn eigen manier geïnterpreteerd. Hij is compleet vergeten dat het over abortus gaat, en hij is zeker niet geaborteerd en hij hoeft geen enkele rekening te betalen.

Maar dit is de situatie van ons allemaal. We horen wat we willen horen; we horen slechts dat wat overeenkomt met onze vooraf gevormde ideeën en vooroordelen.

Je zult verbaasd zijn te horen... het wetenschappelijk onderzoek is bijna niet te geloven: het zegt dat achtennegentig procent van wat je hoort wordt verhinderd je te bereiken – achtennegentig procent! Slechts twee procent bereikt je. Het moet door zoveel gedachten, opvattingen, geloven, conditioneringen heen, en die gaan door met het afhakken naar hun eigen maat. Tegen de tijd dat

het je bereikt, is het totaal iets anders dan wat er gezegd werd, dan wat er gehoord werd. Het is een lang proces van doorlichten, en wij doen dat allemaal. Als iets in overeenstemming is met onze mind – dat houdt in ons verleden – dan horen we het. Maar als het ertegenin gaat, horen we natuurlijk wel het geluid maar we missen de betekenis.

Luisteren is een grote kunst. Mensen horen alleen. Erg weinig mensen zijn in staat om te luisteren.

Een man kwam naar Gautama Boeddha. Hij was op dat moment een alom bekend filosoof en hij had vele filosofen verslagen in discussies betreffende het ultieme, de waarheid, God. Hij was gekomen om ook Gautama Boeddha te verslaan – dat zou de kroon op alle overwinningen zijn. Hij had vijfhonderd van de beste discipelen meegebracht om Gautama Boeddha verslagen te zien.

Maar Boeddha stelde een vreemde vraag. Hij vroeg, “Begrijp je de betekenis en het verschil tussen horen en luisteren?” De man wist niet wat hij moest antwoorden. Hij was gekomen om grote dingen te bediscussiëren en dit was iets kleins. En er was geen verschil... voor zo ver het de taal betreft, woordenboeken betreft, is horen luisteren. De man zei, “Er is helemaal geen verschil, en ik had gehoopt dat u niet zulke gewone vragen zou stellen.”

Gautama Boeddha zei, “Er is een groot verschil. En tenzij je het verschil begrijpt, is er geen enkele dialoog mogelijk. Ik zal iets zeggen, jij zal iets anders verstaan. Dus als je werkelijk een dialoog met mij wilt hebben, ga dan twee jaar lang bij mij zitten. Spreek geen enkel woord, luister gewoon. Wat ik ook tegen anderen zeg, maak je niet druk. Ik heb het niet tegen jou. Dus je hoeft niet bezorgd te zijn of het waar of niet waar is, of je het moet accepteren of niet. Jij bent gewoon een getuige, jouw mening wordt niet gevraagd. Na twee jaar kun je de dialoog hebben, de discussie waarvoor je kwam. En ik zou graag verslagen worden, dus dit is niet om de nederlaag uit te stellen; het is gewoon om de dialoog mogelijk te maken.”

Op dat ogenblik was het dat Mahakashyapa – een groot discipel van Boeddha, misschien wel de grootste – lachte. Hij zat ver weg onder een boom en de filosoof dacht, “Die man schijnt niet fris te zijn. Waar moet hij om lachen?”

Boeddha zei, “Mahakashyapa, dit is niet erg netjes, zelfs voor een verlicht man is het niet juist.”

Mahakashyapa zei, “Ik geef niets om goed of fout, Ik heb gewoon te doen met die arme filosoof.”

En hij wendde zich tot de filosoof en zei tegen hem, “Als je een discussie wilt, doe het dan nu. Over twee jaar zal er alleen maar stilte zijn en geen dialoog. Deze man is niet te vertrouwen. Hij heeft mij bedrogen. Ik was ook met hetzelfde idee als jij gekomen, om hem te verslaan, en heeft mij bedrogen. Hij zei, ‘Ga twee jaar bij me zitten en luister. Leer eerst de kunst van het luisteren. En omdat jij er helemaal niet bij betrokken bent, hoeft je mind niet te functioneren.’

En twee jaar is een lange tijd; de mind begint te vergeten hoe het moet denken, hoe het moet functioneren. De tegenwoordigheid van Gautama Boeddha alleen al is zo vredig, zo stil, dat je begint je te verheugen in de stilte. En het luisteren naar zijn woorden... die niet aan jou gericht zijn, dus je maakt je niet druk of ze overeenkomen met jouw vooroordelen, jouw filosofie, jouw religie – met jou – of niet. Je bent neutraal. Je luister naar hem alsof je naar de vogels luistert die in de ochtend zingen als de zon opkomt.

En twee jaren... de mind verdwijnt. En ofschoon deze woorden niet aan jou gericht zijn, beginnen ze jouw hart te bereiken. Omdat de mind stil is, de doorgang open is – de deur open is, verwelkomt het hart hen. Dus als je iets wilt vragen, als je deze man wenst uit te dagen, doe het nu. Ik wil niet nog iemand bedrogen zien.”

Gautama Boeddha zei, “Het is aan jou. Als je me nu wilt verslaan, geef ik mij gewonnen. Het is niet nodig om te praten. Waarom tijd verknoeien? Jij bent de overwinnaar. Maar als je werkelijk een dialoog met me wilt hebben, dan vraag ik niet veel, gewoon twee jaar om de kunst van luisteren te leren.”

De man bleef twee jaar en was zelfs compleet vergeten dat hij na twee jaar Gautama Boeddha moest uitdagen voor een debat. Hij was de hele kalender vergeten. Dagen gingen voorbij, maanden gingen

voorbij, de seizoenen kwamen en gingen, en na twee jaar genoot hij zo van de stilte dat hij geen idee had dat er twee jaar verstreken waren.

Je moet onthouden dat tijd een erg elastisch iets is. Als je lijdt, duurt de tijd langer. Plotseling gaan alle horloges en klokken van de wereld langzamer lopen – een grote samenzwering tegen een arm mens die aan het lijden is. De tijd gaat zo langzaam dat je soms denkt dat hij gestopt is. Je zit naast iemand waar je van houdt die aan het sterven is, midden in de nacht. Het lijkt alsof de tijd gestopt is, dat deze nacht nooit gaat eindigen, dat het idee dat alle nachten eindigen een dwaling was... deze nacht gaat geen dagenraad hebben, want de tijd beweegt niet.

En als je vol vreugde bent – als je een vriend na vele jaren weerziet, als je een geliefde ziet, een minnaar waar je lang op gewacht hebt – plotseling opnieuw de samenzwering. Alle klokken, alle horloges, beginnen sneller te lopen. Uren gaan als minuten, dagen als uren, maanden als weken. Tijd is elastisch: tijd is relatief ten aanzien van je innerlijke gesteldheid.

De man had deze twee jaren van stilte zo intens genoten dat hij niet kon bevatten dat er twee jaar voorbij waren gegaan. Boeddha zelf vroeg aan hem, “Ben je het helemaal vergeten? Als je me nu wilt uitdagen voor een debat, ik ben er klaar voor.”

De man knielde neer aan de voeten van Gautama Boeddha.

En weer lachte Mahakashyapa, en zei, “Ik heb het je gezegd, maar niemand luistert naar mij. Ik zit hier bijna twintig jaar onder deze boom, en probeer mensen te verhinderen om in de val van deze man te lopen. Maar niemand luistert naar mij. Ze lopen allemaal in de val, en iedereen geeft me twee gelegenheden om te lachen.”

De man ging, na aan de voeten van Boeddha geknield te hebben, ook knielen aan de voeten Mahakashyapa en zei, “Ik ben je dankbaar. Ik heb het onderscheid geleerd tussen horen en luisteren. Horen had een groot geleerde van me gemaakt, en luisteren heeft me onschuldig, stil gemaakt – een vrede die het begrip te boven gaat. Ik heb geen vragen meer en ik heb geen enkel antwoord. Ik ben uiterst stil. Alle vragen zijn verdwenen, alle antwoorden zijn verdwenen. Kan ik ook bij je onder de boom komen zitten?” vroeg hij aan Mahakashyapa.

Mahakashyapa zei, “Nee, ik accepteer geen discipelen. Dat is het werk van Gautama Boeddha – ga daar maar heen. Laat mijn boom met rust, want zelfs hier is niets om naar te luisteren, slechts een enkele keer een lachen als iemand komt en ik hem in de val zie lopen. Je bent in de val gelopen. Laat je nu initiëren, word sannyasin.”

Niet alleen werd de man sannyasin, zijn vijfhonderd volgelingen die eveneens twee jaar hadden zitten luisteren, waren ook stil geworden.

Mary Catherine, jij bent goed ontwikkeld. Misschien wel te veel – goed belezen. Misschien wel te veel. Jouw mind zit vol gedachten. Deze gedachten creëren een staat die noch bewust noch onbewust is. Alles schijnt zo vol lawaai in je te zijn dat als ik schreeuw, misschien mijn woorden jou zullen bereiken – maar mijn fluisteren dan? En waarheid kan niet geschreeuwd worden, het kan slechts gefluisterd worden. Feitelijk kan het slechts in stilte gezegd worden. Zelfs fluisteren zit te vol met woorden.

Zet je geschoolde mind opzij. Hier moet je onschuldig zijn, als kleine kinderen die aan het strand spelen, zandkastelen bouwen, achter vlinders rennen, schelpen verzamelen, naar alles kijken met zo veel verwondering dat alles in het bestaan een mysterie wordt.

Het luisteren naar mij is slechts een begin. Daarna moet je luisteren naar de bomen, naar de bergen, naar de maan, naar de verre sterren – ze hebben allemaal boodschappen voor je. Naar de zonsopgangen, de zonsondergangen... ze hebben allemaal zo lang gewacht. Als je eenmaal begint te luisteren, begint het hele bestaan tegen je te praten. Op dit moment praat jij alleen tegen jezelf en niemand luistert.

Drie Sovjetburgers – Een Pool, een Tsjech, en een Jood – werden beschuldigd van spionage en ter dood veroordeeld. Ieder mocht een laatste wens doen.

“Ik wil mijn as uitgestrooid op het graf van Karl Marx,” zei de Pool.

“Ik wil mijn as uitgestrooid op het graf van Lenin,” zei de Tsjech.

“En ik,” zei de Jood, “wens mijn as uitgestrooid op het graf van kameraad Gorbachev.”

“Maar dat is onmogelijk!” werd hem gezegd, “Gorbachev is nog niet dood.”

“Mooi,” zei de Jood, “ik kan wel wachten.”

Jij moet niet wachten.

Begin vanaf dit moment met luisteren, met stil te zijn, want het volgende moment is niet zeker.

Gorbachev kan sterven, of ook niet. Morgen zal het niet zo makkelijk zijn als vandaag, want in vierentwintig uur zul je meer rommel in je hoofd verzameld hebben. Dus hoe eerder hoe beter want je kunt niet stil zitten. Als je nu niet begint, zul je toch iets anders doen....

Stel niet uit. Elk uitstel is zelfvernietigend – in het bijzonder van die ervaringen die tot de onbekende behoren.